

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams 2025-03-19 Nr. 2D-751 (11.4 E)

į 2025-02-21 Nr. 1.03-0080

DĖL POIŠTATYMINIO TEISĖS AKTO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų pateiktus pasiūlymus ir įžvalgas dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) pakeitimo projekto (toliau – Aprašo projektas).

Atsakymai ir komentarai pateikiami eilės tvarka pagal pastabų / pasiūlymų pateikimą.

1) Į šį pasiūlymą atsižvelgta ir Aprašo projektu siūlomas 8 punkto nuostatos pakeitimas, sudarant galimybę asmenims, laikantiems ne daugiau kaip 100 SG, tirštąjį mėšlą kaupti rietuvėse prie tvartų. Aprašo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), reg. Nr. 25-4108, nuo 2025-03-13 iki 2025-03-27.

2) Laikinos lauko rietuvės yra laikina mėšlo pasidėjimo vieta prieš laukų tręšimą, todėl jos įrengiamos tręšiamuosiuose laukuose. Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 14.7 papunktyje numatomos išlygos, kuomet tręšiamuosiuose laukuose įrengtose laikinose rietuvėse galima laikyti mėšlo kiekį keliems laukams, kuriuos skiria natūralūs gamtiniai ir dirbtiniai objektai.

3) Aprašo 14.6 papunktyje yra nustatyti laikinų lauko rietuvių įrengimo reikalavimai. Aprašo 5 punkte separavimas, probiotikai ar kt. numatoma tik mėšlo rietuvei prie tvarto – dėl kvapų mažinimo, nes rietuvės laikymo terminas neribojamas, o paklotas po rietuve nelaidus skysčiams. Plačiau – atsakymuose į 9 ir 10 pasiūlymus.

4) Dėl laikinos lauko rietuvės įrengimo vietos atsakyta į 2 pasiūlymą. Dėl pylimo – laikinoms lauko rietuvėms (kaip ir kompostavimo rietuvėms) atstumai nuo rietuvės iki pylimo ir pylimo aukščiai nėra reglamentuojami, – pylimas įrengiamas, kad visą saugojimo laikotarpį srutos neištekėtų už jo ribų.

5) Atkreipiame dėmesį, kad tręšiantiesiems tik mėšlu ir (ar) srutomis tręšimo plano sudaryti neprivaloma, nepriklausomai nuo to, kiek žemės ūkio naudmenų asmuo tręšia. Šiuo metu tręšimo planas privalomas tik tuomet, jeigu tręšiama kompleksškai t. y. ir mėšlu, ir (ar) srutomis, tręšiamaisiais produktais. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu tręšimo planas tręšiantiesiems mėšlu ir (ar) srutomis ir tręšiamaisiais produktais (kompleksinis tręšimas) turi būti rengiamas neatsižvelgiant į tręšiamą plotą, projektu siūloma naikinti tręšimo plano rengimo prievolę tręšiantiesiems kompleksškai iki 30 ha žemės ūkio naudmenų.

6) Į pasiūlymą dėl žurnalo pildymo vieną kartą atsižvelgta ir Aprašo projektu, kuris skelbiamas TAIS, reg. Nr. 25-4108, siūloma keisti 24¹ punkto nuostatą, įpareigojant mėšlo ir (ar) srutų naudojimo žurnalą pildyti 1 kartą per kalendorinius metus iki gruodžio 10 d. Kitos šio punkto nuostatos nekeičiamos.

7) Atsižvelgta į argumentuotą pastabą ir Aprašo projekte, kuris skelbiamas TAIS, reg. Nr. 25-4108, atsisakyta darbo tvarka derintu Aprašo projektu siūlyto reikalavimo dėl ganyklose išskirto mėšlo apskaičiavimo ir duomenų pateikimo.

8) Aprašo 29 ir 30 punktų nuostatos taikomos siekiant mažinti į aplinkos orą išmetamo amoniako kiekį ir nemalonių kvapų sklaidimą, todėl mažus plotus tręšiantiems ūkio subjektams taikomi paprastesni reikalavimai siekiant išvengti neproporcingai tręšiamiems plotams didelės administracinės naštos mažiems ūkiams. Atkreipiame dėmesį, kad tręšiantiesiems 30 ha ir daugiau taip pat yra numatomos išimtys. Aprašo 29 punkte tręšiantiesiems 30 ha ir daugiau numatomos išimtys dėl technologijų taikymo, jeigu netaikomos kitos moksliskai pagrįstos amoniako išsiskyrimą į aplinką mažinančios priemonės. Aprašo 30 punktas numato išimtis, kuriomis mėšlas gali būti užiriamas ne tik per 4 val., – kai įterpimui nėra palankių sąlygų, pvz., darbo jėgos ir įrangos naudojimas ekonomiškai nepagrįstas – įterpiama ne vėliau kaip per 12 valandų nuo paskleidimo arba, kai tręšimui naudojamas apdorotas mėšlas ir (ar) srutos, kurioms taikytos moksliskai pagrįstos amoniako išsiskyrimą į aplinką mažinančios priemonės (separavimas, srutų rūgštinimas, probiotikai, kt.), – įterpiama ne vėliau kaip per 24 valandas nuo paskleidimo.

9) Atkreipiame dėmesį, kad mokslo institucijų parengtose rekomendacijose yra nurodomi griežtesni reikalavimai nei šiuo metu yra Apraše. Šiuo metu Apraše yra išskiriamos 3 tipų rietuvės:

- rietuvės prie tvartų (pylimas ne žemesnis nei 20 cm, laikymo trukmė neribojama, atstumas nuo tvarto neregamentuojamas);

- laikinos lauko rietuvės (<...Pylimas įrengiamas, kad visą saugojimo laikotarpį srutos neištekėtų už jo ribų...>, laikymo trukmė 8 mėn., atstumas nuo gyvenamųjų pastatų 100 m);

- kompostavimo rietuvės (<...Pylimas įrengiamas, kad visą saugojimo laikotarpį srutos neištekėtų už jo ribų...>, laikymo trukmė 24 mėn., atstumas nuo gyvenamųjų pastatų 150 m).

10) Aprašo 5 punkte separavimas, probiotikai ar kt. numatoma tik mėšlo rietuvei prie tvarto – dėl kvapų mažinimo, nes rietuvės prie tvarto laikymo terminas neribojamas, o paklotas po rietuve nelaidus skysčiams. Laikinoms lauko rietuvėms ir kompostavimo rietuvėms uždengimo reikalavimas yra ne dėl kvapų, o dėl kritulių, kad jie nutekėtų nuo rietuvės ir nepasklistų po lauką, tą užtikrina pylimas, kurio aukštis neregamentuotas. Paklotas po rietuve skysčius sulaikantis – šiaudai, durpės.

11) Atsakymai bei komentarai dėl pasiūlymo pateikti 2 ir 4 pasiūlymų atsakymuose. Pažymime, kad nuostatų, draudžiančių įrengti kompostavimo rietuvę patręštame lauke, nėra.

Žemės ūkio ministerija siekia objektyviai įvertinti visų suinteresuotųjų institucijų ir organizacijų pasiūlymus ir išvalgas, formuodama Aprašo nuostatas.

Dėkojame už konstruktyvų bendradarbiavimą.

Viceministras

Gediminas Tamašauskis